

Villa Medicea di Castello
Via di Castello, 46 - 50141 Firenze
Tel. 055-454277/8 - Fax 055-454279
<http://www.accademiadellacrusca.it>

ACCADEMIA DELLA CRUSCA

LA PRESIDENTE

Carta oberta al Rector de la Universitat de Barcelona,
Sr. Dr. Dídac Ramírez i Sarrió

La Acadèmia de la Crusca i Les Associacions acadèmics ASLI (“Associazione per la Storia della Lingua italiana”), SIFR (“Società italiana di filologia romanza”), SLI (“Società di Linguistica italiana”) i AItLA (“Associazione Italiana di Linguistica applicata”) volen expressar la seva gran preocupació per l’anunci de la suspensió, a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, del grau en Filologia Romànica, i per la limitació contextual que s’imposa d’aquesta manera, a altres graus, a l’ensenyament de diverses llengües romàniques, entre les quals el portuguès, el galleg i, també, l’italià.

Aquestes mesures semblen obeir a una racionalització que s’inspira en criteris quantitius, és a dir, en el nombre d’estudiants dels cursos. De manera potser involuntària, però, representen en realitat un atemptat contra un model cultural que més aviat mereix ser promocionat que no pas destruït: és a dir, la idea que l’estudi coordinat de les llengües romàniques i de la seva font comuna, el llatí, representa una de les millors claus per comprendre la cultura europea, la seva història i les seves arrels compartides.

L’atenció al pluralisme lingüístic i al diàleg amb les altres cultures romàniques representa un tret característic d’un país com Catalunya, relacionat amb Itàlia per antics i sòlids vincles històrics, polítics i culturals.

A tot Europa, la circumstància catalana és avui dia considerada com un lloc especial de trobada entre les llengües i les literatures romàniques, les quals tenen aquí, des de l’Edat Mitjana i amb un fervor renovat a l’època contemporània, una cruïlla viva i activa.

Considerem que ben poques universitats europees poden tenir més motius de pes que la UB per afirmar el valor de llengües que, tot i ser minoritàries en termes quantitius –és a dir, en aquest cas, d’alumnes inscrits–, són dipositàries d’un patrimoni de cultura compartida i d’una història de contactes i d’intercanvis la qual hauria de continuar influïent en les decisions polítiques actuals.

Afeblir l’italià –i les altres llengües romàniques perjudicades per les mesures que s’anuncien– significa colpir indirectament el mateix català i socavar el prestigi cultural de què gaudeix en els altres països de llengua romànica: si una llei de l’Estat italià (la n. 482 de l’any 1999) reconeix el català com una de les minories lingüístiques històriques d’aquest país, la qual cosa li garanteix una protecció especial, la millor resposta catalana a un reconeixement d’aquesta mena no pot ser sinó l’assumpció d’un criteri de reciprocitat i de valorització anàloga d’una gran llengua de cultura, l’italià, que fa segles que dialoga intensament amb el català en els més variats camps del saber, del comerç i de la literatura.

Amb la certesa d’expressar també l’opinió i el sentiment de tants joves estudiants italians que consideren la Universitat de Barcelona com una seu privilegiada per cursar estudis de Filologia Romànica i de les llengües neollatines, desitgem que les mesures anunciades es reconsiderin tenint en compte un horitzó polític més ampli, digne de la tradició civil que la Generalitat de Catalunya representa als ulls de la cultura italiana.

Florència, 4 de maig de 2014

Prof. Nicoletta Maraschio – Presidente, Accademia della Crusca
Prof. Rita Librandi – Presidente, ASLI
Prof. Antonio Pioletti – Presidente SIFR
Prof. Emanuele Banfi – Presidente SLI
Prof. Giuliano Bernini – Presidente AItLA